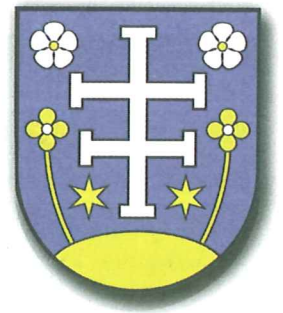

Várakaljai hírmondó

Kiadja a Krasznahorkaváraljai Községi Hivatal

4. évfolyam, 4. szám

2009 október

KÖZBESZÓLT AZ IDŐJÁRÁS

2009. augusztus 29-én kerültek megrendezésre a IV. krasznahorkai várjátékok a vár alatti réten. Egész héten remek nyári idő volt, viszont szombatra, a játékok napjára az időjárás teljesen megváltozott. A hűvös idő és az eső rányomta bélyegét az egész rendezvényre. Ennek ellenére a szervezők, a Három Rózsa Polgári Társulás, Rozsnyó városa, a Betléri Múzeum, és Krasznahorkaváralja község remekül ellátták feladatukat. Több száz vendég gyönyörködhetett az egyes csoportok fellépéseiben, akik a harcművészetekből, különféle játékokból adtak ízelítőt. A műsorban felléptek: a Füzeki Várvédő Egyesület, a miskolci „Kard és Kereszt” Johannita Testvériség Egyesület, a Végeknek Tüköri Hagyományörző Haditorna Egyesület Egerből, a nagytapolcsányi Hereditas Patrum Történelmi Egyesület, a Vir Fortis Történelmi Vívócsoport és Solymászkok Zólyomból, a nyitrai Aldaron Történelmi Vívócsoport. Az összegyűlt lovasbemutatóban is gyönyörködhetek.

Kísérőprogramként történelmi fegyverek kiállítása, középkori játszófalú gyermekeknek, kézmű-

vesek bemutatója szolgált. A műsor alatt az éhes és szomjas vendégek megízlelhették a Három Rózsa étterem reneszánsz konyhájának kínálatát, valamint az egri Huta-Ker Kft. által kínált borokat.

Az esti órákban, mikorra az eső alábbhagyott, de a lehűlt levegő pulóverbe és meleg kabátba bújtatva a jelenlevőket, a „Purple Rose” zenekar nyújtott szórakozást. Hundza István és fia, Tamás előadását hatalmas tapsvihar kísérte.

A nap csúcspontját a „Piramis” együttes koncertje jelentette, mely főleg a fiatalabb, a keményebb gitárzenét és a decibelek dübörgését szerető közönség tetszését nyerte el.

Egyöntetűen leszögezhetjük, hogy a krasznahorkai várjátékok már benne él az emberek köztudatában. A nyári kulturális programok csúcspontját jelenti, melynek megvalósítását elősegítette a Szlovák Köztársaság Kulturális Minisztériumának anyagi támogatása is.

A szervezőknek köszönettel tartozunk, s hiszünk, hogy a jövőben még gazdagabb és érdekesebb kínálattal fogják várni az érdeklődőket.

Brüsszeli látogatók a romatelepen

Az Európai Unióban körülbelül 10 millió roma él. A legtöbben az utójára csatlakozott országokban élnek, amelyek közé tartozik a Szlovák Köztársaság is. Az Európai Bizottság eddig abban a tudatban élt, hogy a romák beilleszkedése a társadalomba csupán az egyes nemzetek kormányainak problémája. Szerencsére, ez ma már nincs így. A bizottság tudatosította, hogy a romák beilleszkedése, életszínvonaluk emelése, művelődési lehetőségeik bővítése, foglalkoztatottságuk bebiztosítása az egész Európai Unió érdeke. Ezért 2009. szeptember 23-án az SZK tisztviselői és a Brüsszelből érkezett eurotisztviselők több roma közösséget is meglátogattak, közöttük községünk romatelepét is. Az EU küldötteit Katarína MATHERNOVÁ vezette, aki az Európai Bizottság Regionális Politikai Főigazgatóságának főigazgató-helyettese. A romatelepen községünk polgármestere és a vajda kíséretében, aki egyben a helyi képviselőtestület küldöttje is, feltérképezték a telepen élő romák jelenlegi életkörülményeit. A kassai kerület többi romatelepével összehasonlítva nagyra értékelték községünk azon lépéseit, melyek a romák műveltségi színvonalának emelését, valamint a lakhatási feltételek javítását tűzték ki célul.

A bizottság képviselői elbeszélgettek a telep lakóival, akik elpanaszolták egyes gondjaikat, mint a még nem rendezett telkek körüli problémák, vízellátási gondok, a telep úrtainak nem kielégítő állapota, a magas munkanélküliség.

Katarína Mathernová véleménye szerint a romatelepek sok problémája megoldható. Az Európai Bizottság szorgalmazni fogja, hogy a romák életszínvonalának emelésére elkülönített eszközök célszerűen legyenek kihasználva. Ehhez segítséget kell nyújtania a kormánynak, az önkormányzatoknak, de a civil szervezeteknek is.

Bízunk benne, hogy az uniós tisztviselők látogatása nem volt hiábavaló. Sok dolgot láttak, sok dolgot feljegyeztek, meghallgattak véleményeket, igényeket, azonban csak annyit ígértek meg, hogy figyelembe veszik az értelmes pályázatokat. Egyelőre ez is elég.

Mgr. Ján Leško

A KÉPVISELŐTESTÜLET ÁLTAL ELFOGADOTT HATÁROZATOK

A képviselőtestület 2009.6.25-én megtartott rendkívüli ülésén elfogadott határozatok:

83/09. sz. határozat

A képviselőtestület jóváhagyja Krasznahorkaváralja végleges számláját a 2009. évre - fenntartások nélkül.

84/09. sz. határozat

A képviselőtestület jóváhagyja a Fejlődés utca 199. szám alatt található szlovák nyelvű alapiskola iskolatanácsa tagságának kibővítését Emil Hatvansky úr személyével.

85/09. sz. határozat

A képviselőtestület jóváhagyja a Fejlődés utcai szennyvízcsatorna

tervezetének elkészítését 2 822,00 € értékben - ÁFA nélkül.

A 2009.7.14-én elfogadott határozatok

88/09. sz. határozat

A képviselőtestület tudomásul veszi a község 2008. évi gazdálkodásáról szóló vizsgálati eredményt.

89/09. sz. határozat

A képviselőtestület tudomásul veszi a polgármesteri jelentést.

90/09. sz. határozat

A képviselőtestület elfogadja:

a./a Nemzeti Fejlesztési Alapról (NFP) szóló jelentést a Regulációs Operatív Program ROP-4.1a-2009/01 felhívás keretein belül „Krasznahorkaváralja közutainak felújítása” projekt megvalósításáról, melynek céljai megegyeznek a község érvényes területrendezési tervezetével és A község gazdasági és szociális fejlődése tervezetével

b./az Nemzeti Fejlesztési Alaphoz benyújtott kérvény elfogadása után bebiztosítani a projekt megvalósítását

c./a projekt teljes költségének 5%-át a község állja, ami 31 000 € összeget tesz ki

91/09. sz. határozat

A képviselőtestület jóváhagyja Krasznahorkaváralja és Berekfürdő községek között kötendő baráti szerződést.

92/09. sz. határozat

A képviselőtestület feladatul adja a roma és az építészeti bizottságnak, hogy írják össze azon lakosokat, akik a roma telep vízvezeték-hálózatára vannak kapcsolva, valamint írják össze a roma telepen található vízvezeték-aknák számát 2009. 9. 30-ig.

93/09. sz. határozat

A képviselőtestület elfogadja a főellenőr munkatervét a 2009. év második felévére.

94/09. sz. határozat

A képviselőtestület nem ért egyet Zubaty Miklós kérvényével, melyben a közterületek használata utáni adók felmentését kéri. Egyúttal felkéri a községi hivatalt, szólítsa fel Zubaty urat a lakókocsi azonnali elhúzására. Abban az esetben, ha a felszólítás kézbesítésétől számított három napon belül ez nem valósul meg, a község a saját költségén elhúztatja a lakókocsit egy őrzött helyre.

95/09. sz. határozat

A képviselőtestület nem ért egyet Račko úr kérvényével, melyben a közterületek használata után fizetendő adó csökkentését, illetve felmentését kéri.

96/09. sz. határozat

A képviselőtestület nem ért egyet Boršodi Valéria asszony kérvényével, melyben a közterületek használata után fizetendő adó felmentését kéri.

97/09. sz. határozat

A képviselőtestület nem ért egyet Kerekes Kálmán úr kérvényével, melyben a közterületek használata után fizetendő adó felmentését kéri.

A képviselőtestület 2009.8.7-én megtartott rendkívüli ülésén elfogadott határozatok:

99/09. sz. határozat

A képviselőtestület teljes egészében jóváhagyja a benyújtott 3/90 számú költségvetési rendelkezést.

100/09. sz. határozat

A képviselőtestület jóváhagyja a község költségvetésének csökkentését, mint a gazdasági válság következményét a kiadások területén 108 212,18 € értékben, amely összeg telkek és épületek vásárlására volt jóváhagyva.

101/09. sz. határozat

A képviselőtestület jóváhagyja a Szlovák Köztársaság Iskolaiügyi Minisztériumának ügynöksége által kihirdetett pályázatok társfinanszírozását a teljes érték 5% -ával a következőképpen:

- szlovák nyelvű alapiskola, Fejlődés u.199, Krasznahorkaváralja - 7 651,28 €

- magyar nyelvű alapiskola és magyar és szlovák nyelvű óvoda - Hársfa u.115, Krasznahorkaváralja - 5 378,00 €

A 2009.9.10 - én elfogadott határozatok

104/09. sz. határozat

A képviselőtestület felhatalmazza a község polgármesterét, vizsgálja meg a lehetőségeit annak, milyen módon lehetne rendezni a roma telep területén található beépített telkek ügyét, valamint azok eladását az érintettek részére.

105/09. sz. határozat

A képviselőtestület felkéri a polgármestert, biztosítsa be a Rozsnyói Útkarbantartó Vállalat által a „Szentiványi” híd előtti bukkanók és felszíni egyenetlenség elhárítását.

106/09. sz. határozat

A képviselőtestület felkéri a Kelet-szlovákiai Vízműveket, írásban fejtsse ki álláspontját a roma telep vízvezeték-hálózatra való kapcsolásával kapcsolatos problémákról legkésőbb 2009.9.18-ig.

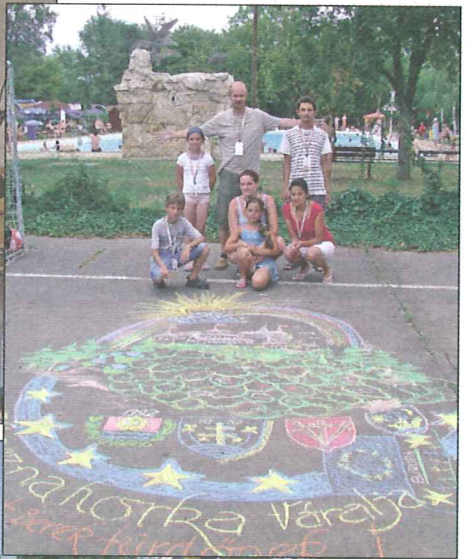
107/09. sz. határozat

A képviselőtestület elfogadja a 4/2009 számú költségvetési intézkedéseket.

108/09. sz. határozat

A képviselőtestület kijelölte a további eskettetőt Emil Hatvansky személyében.

Testvértelepülési találkozó Berekfürdőn

Testvértelepülési találkozó Berekfürdőn

2009. július 22. és 27. között Berekfürdő immár 4. alkalommal adott otthont az "Európa a polgárokért" projekt keretében megrendezésre kerülő testvérvárosi találkozóknak. A találkozón Berekfürdő eddigi testvértelepülései, a lengyelországi Zator és az erdélyi (Románia) Csíkszentkirály mellett, első alkalommal - mint leendő felvidéki (Szlovákia) testvértelepülés - Krasznahorkaváralja is meghívást kapott. A találkozón ez egyes települések 45-45 fős delegációival vehettek részt. A projekt megrendezését idén Berekfürdő Község Önkormányzata az Európai Bizottság „Európa a polgárokért” című pályázatán nyert 13.582 Eurós (kb. 409 ezer Sk) támogatásból finanszírozta.

Községünk küldöttségének legnagyobb része július 22-én, szerdán autóbusszal indult Berekfürdőre, ahová a tervezettnél ugyan egy kicsit később, de a legfontosabb, hogy szerencsésen megérkeztünk. Vendéglátóinkról - egy kis ismertetőként - röviden talán annyit, hogy Berekfürdő a Hortobágy szélén fekszik, 1992 óta önálló

a megbízott alpolgármester úr képviselte, néhány hivatali alkalmazottal együtt.

Délután a szervezők kirándulást szerveztek a közeli Tisza-tóhoz, amely során szakképzett túravezető kíséretében bejártuk a Tisza-tavi Vízi Sétány és Tanösvény egy részét /addig, amíg a szúnyogok is úgy akarták! / és nem maradhatott el egy kis sétahajózás sem a Tiszató egyik holtágán.

Csütörtök este a helyi fürdő területén felállított kisszínpadon elsőként a házigazdák mutatkoztak be kultúrműsorukkal, amelyből Kocsis Lajos hivatásos nótáénekes aratta a legnagyobb sikert, akinek kitűnő hangját már a szerda esti vacsoránál is alkalmunk volt megcsodálni.

Pénteken délelőtt a helyi strandfürdő területén a négy testvértelepülés képviselői különböző ötletes, játékos vetélkedőkben mérhette össze tudását /pl. autógumi-dobás, furikozás, sörvívás időre, úzás gumimatracon, stb./ és mindemellett alkalmuk volt felmér-

település. Sokak szerint itt található Magyarország második legjobb gyógyvize. Évről évre a világ minden tájáról érkeznek ide gyógyulni, pihenni vágyó vendégek. A kiváló gyógyvíz, a csodálatos tiszta levegő, a csend, a nyugalom csábítja ide a nagyvárosokból, de kisebb településekből is a vendégeket.

A szívélyes fogadtatás után elfoglaltuk szálláshelyeinket majd este várt ránk a vacsora. A szálláshelyeinkkel kapcsolatban utólag egy kicsit irigykedtünk lengyel és székely barátainkra, mert az ő csoportjaiknak egy-egy helyen közösen volt bebiztosítva a szállás, mi pedig eléggé szét voltunk szórva az egész falu területén, ami nem nagyon használt a társaság összehozásában, s egyben megnehezítette az előre nem tervezett, rögtönzött közös programok szervezését.

Másnap délelőtt a helyi Kanta Gyula Könyvtárban előbb Mikula László iskolaigazgató úr által gondosan előkészített, sok-sok gyönyörű felvétellel színesített előadás keretén belül - Szarka István polgármester úr közreműködésével - bemutattuk községünket. A részletes, s egyben látványos előadás méltán aratott nagy sikert a jelenlévők körében. Ezután közös önkormányzati ülés keretében megkötésre került Berekfürdő és Krasznahorkaváralja testvértelepülési szerződése. A szerződés aláírásával kapcsolatban egy kicsit felemás érzésünk volt, mert a találkozót megelőző hetekben a berekfürdői önkormányzat a polgármester úrral együtt /aki az egész rendezvénysorozat ötletgazdája, elindítója volt/ - mint megtudtuk, különböző nézetkülönbségekre hivatkozva - egységesen lemondott, így a helyi önkormányzatot a testvértelepülési szerződése aláírásakor csak

ni, ki tud többet az Európa-Únióról, azok tagállamairól. Nekünk - a többiekkel ellentétben - csak most volt első alkalmunk megismerkedni a korábbi években is ismétlődő versenyszámokkal. Így „újonként” nem lehetett más célunk, mint a tisztességes helytállás, amiben nem is volt hiba! Minden, az egyes versenyszámokba bekapcsolódót dicséret illeti igyekezetéért! Ha netán jövőre is meghívást kapunk erre a találkozóra, már tudjuk, hogy mi vár ránk, és megpróbáljuk kiválogatni úgy a versenyzőinket, hogy a különböző gyorsasági, ügyességi és nem utolsó sorban erősségi számokban még jobban szerepelhessünk!

Péntek este - másodikként - a lengyel Zator mutatkozott be kultúrműsorukkal, amely során elsősorban a könnyebb műfaj, a könnyűzene és a tánc dominált. Egybehangzóan megállapítottuk, hogy a hastáncos leányzók bemutatója volt a leglátványosabb része bemutatójuknak...

Szombaton délelőtt a kispályás foció volt a főszerep. A helyi futballpályán a 4 testvértelepülés csapatai (5+1 játékos) mérköztek meg egymással. Mi a csíkszentkirályiak ellen kezdtünk, s nagy csatában, kiélezett küzdelem után 1:1-es döntetlent értünk el. Ezután a lengyelek következtek, akik ellen a sok kihagyott helyzet miatt csak a meccs végén szerzett 2.gólunkkal sikerült bebiztosítani győzelmünket - a végeredmény 2:0 lett a javunkra. Zárásként a helybeliek ellen szálltunk harcba. Ekkorra már kiütöközt az erőnlét hiánya, hiszen az egész tornát szinte csak 1 cserejátékosal játszottuk

folytatás a 6. oldalon

folytatás a 4. oldalról

végig, ellentétbe a hazaiakkal, akiknek két csapatra való játékosuk volt és az összeszokottság is az ő javukra szólt. Minden igyekeztünk ellenére győzött a jobbik, Berekfürdő 3:0-ra diadalmaskodott. Ezzel a nyereséggel a hazaiak bebiztosították tornagyőzelmüket, mi az erdélyiekkel holtversenyben a 2.helyen végeztünk. Az egész focitorna alatt kiváló volt a hangulat, ami elsősorban a zatoriaknak volt köszönhető, akiket - annak ellenére, hogy focitudásuk talán a leggyengébb volt - egy egész autóbusz szurkoló fáradhatatlanul buzdított. Kivétel nélkül, szinte az egész küldöttségük - a fiatal lányoktól a nyugdíjas asszonyokig, természetesen polgármesterestől - ott volt! A csíkszentkirályiakat is nagyon sokan kimentek buzdítani. Ezzel szemben a mi szurkolótáborunk létszámát két kézen meg lehetett számolni. Hát igen, van még mit tanulnunk, ami az összetartozást, egymásra utaltságot, együttgondolkodást illeti!

Szombaton délután harmadik településként a csíkszentkirályiak mutatkoztak be nagyon színvonalas kultúrműsorral, amelyből nem hiányzott a vers, népdal, néptánc, a tárogató, de a fúvószena sem. Bizony, nagyon sok anyaországi településnek is példaként szolgálhatnak úgy a népi kultúra ápolásában, mint hagyományörzésben is!

Elérkezett vasárnap, amikor is már Krasznahorkaváraljaé volt a főszerep. A nap első részében még szabad programunk volt, mely során mindenkinek lehetősége volt kedve szerint kipróbálni a strandfürdő adta kiváló fürdési lehetőségeket, úgy a különböző gyógy- és termásvizes medencékben, mint akár a kellemes hőmérsékletű úszómedencében.

A találkozó ötletes hagyománya az is, hogy minden részt vevő település a saját bemutatkozása napján valamilyen otthoni gasztronómiai jellegzetességgel is előrukkol a strand területén. Mi úgy döntöttünk, hogy a szlovákiai különlegességnek számító juhtúrós sztrapacskát csinálunk. A nyugdíjas-klub asszonyai felvállalták az elkészítést. Figyelmeztettük őket, hogy jól gondolják meg mire vállalkoznak, mert az elvárás minimum 200 adag elkészítése! Ennek ellenére belementek - de talán egyikük sem számított arra, ami végül is rájuk várt! Már a kora délutáni órákban nekikezdték a munkának és este hatig szinte meg sem álltak. 200 kg krumplit megpucolni, majd bereszelni - nem kis teljesítmény! El sem tudom képzelni, hogyan győzte volna mindezt az 5 nyugdíjas asszony, ha nem segítenek be fiatalasszonyaink, akik turistaként lejöttek utánunk a hétvégére - kikapcsolódní, fürödni egy jót, s nem utolsósorban megnézni szereplésünket. Szinte egy kérés szóra lemondva a gondtalan fürdőzésről beugrottak segíteni, példát mutatva a beszámolómban már említett összetartozásból, segítőkészségből. Köszönet jár mindenkinek, aki a juhtúrós sztrapacska elkészítésénél közreműködött! Remélem megfelelő elégtétel volt számukra, hogy főztjükkal hatalmas sikert arattak - elfogultság nélkül a legnagyobbat a négy bemutatkozó település közül.

Délután ötkor eljött a bemutatkozó kultúrműsorunk kezdetének ideje. Kezdeként Hundža István előadásában felcsendült az egész Kárpát-medencében ismert „Krasznahorka büszke vára”. Szarka István polgármester úr köszöntője és Stupák Ágnes iskolaigazgatónő településünket bemutató beszéde után elsőként, a roma fiatalokból álló zenekar mutatkozott be, majd fokozatosan fellépett a szlovák iskola két tanulója, akik szlovák népdalokat adtak elő, Mikula Szilvia fiával Danival közösen négykezes zongoraelőadással, ifj. Kovács István táncpartnerével latin-amerikai táncokkal, a Csemadok mellett a múlt év végétől gyakorló férfikórus nép - és katonadalokkal /ez volt első fellépésük ilyen népes közönség előtt/ és Hundža István fiaival, Tamással és Dáviddal, akik közösen musical-részleteket

és népszerű könnyűzenei számokat adtak elő - nagy sikerrel!

A visszajelzésekből ítélve megállapíthatjuk, hogy bemutatkozásunk nagyon jól sikerült, változatosnak, sokszínűnek találták. Szívmelengető érzés volt az is, hogy falunkból nagyon sokan vették a fáradságot és lejöttek megnézni kultúrműsorunkat /kb. 80-an lehettünk lent Berekfürdőn/. Hosszú-hosszú idő után /nem is emlékszem utoljára mikor.../ végre bebizonyítottuk, hogy összefogással, aktív hozzáállással képesek vagyunk színvonalas műsorral képviselni községünket - még akár ilyen nagy számban is!

Mindezek mellett nem feledkezhetünk meg a helyi kulturális központ emeleti helységében Baffi Hédi irányítása alatt berendezett, községünket bemutató, nagyon szépre sikeredett, színvonalas kiállításról, amelyen kézműveseink, fiatal művészeink alkotásai voltak láthatók, művészi fotók és a gömöri régiókat bemutató kiadványok kíséretében.

A találkozó zárónapján, hétfőn még lehetőségünk volt egy felszabadult fürdőzésre, majd megköszönve házigazdáinknak a szívvelyes vendéglátást, sok szép emlék, élmény birtokában hazaindulunk.

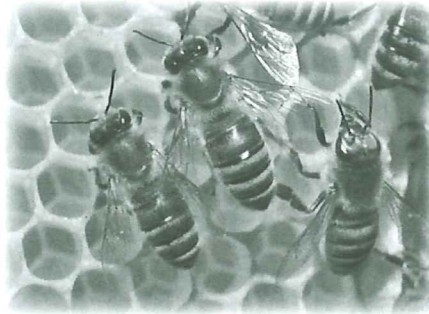
Községünk önkormányzata, képviselőtársaim nevében is szeretném az újság hasábjain keresztül is még egyszer megköszönni mindenkinek, aki hozzájárult ahhoz, hogy Krasznahorkaváralját méltón tudtuk képviselni, ill. bemutatni ezen a testvértelepülési találkozón Berekfürdőn! Ezek után rajtunk képviselőként és nem utolsósorban a községi hivatalon a sor, hogy pályázati úton előteremtse a szükséges anyagi forrást ahhoz, hogy a jövőben viszonzni tudjuk ezt a vendéglátást.

Prékó Péter

A méz-az egészséges táplálkozás egyik összetevője

A hűvösebb napokon jól esik egy pohár mézes tea, mely jótékony hatással van az emberi szervezetre. A méhészkedés és a méztermelés már régóta a társadalmilag jelentős gazdasági tevékenységek közé tartozik. A mézet, mint édesítőszer, valamint az emberi szervezetre pozitív hatást gyakoroló terméket a méhek állítják elő, melyekkel nemcsak a méhészek foglalkoznak, hanem egyes hétköznapi emberek is a kertjeikben, gyümölcsöseikben, az otthonuk közelében lévő réteken. Sok méhész, különösen a kistermelők számára ez kiegészítő gazdasági tevékenységet jelentett, mellyel a saját, a család, a szomszédok vagy ismerősök szükségleteit látták el. Azok a méhészek, akik több méhcsaláddal rendelkeztek, az év folyamán vándoroltak, hogy a méhek számára megbiztosítsák a megfelelő táplálékot tavasztól egészen őszig. Tavasszal ez főleg az akácfa és a hársfa volt, később repce, erdei növények, főleg fenyő jellegűek. Az eredmény különböző színben, ízben - akácméz, hársmez vagy erdei méz formájában.

A háziméh nagyon hasznos, mert táplálékát, a nektárt mézzé dolgozza fel, amely nemcsak kiváló csemege, hanem rendkívül egészséges táplálékunk is. Ezen kívül viaszt is szolgáltat, mely a gyógyászat és az ipar értékes nyersanyaga. Sokkal nagyobb hasznuk van azonban azzal, hogy a méhek végzik a gyümölcsfák és egyéb fontos növények beporzását. 1 kg méz előállításához körülbelül 3 kg növényi nektár szükséges, amelyhez a méheknek mintegy 60 000 kirepülésre van szükségük. 1 kg viasz kitermeléséhez mintegy 150 000 méh munkájára van szükség. Ezek a számok azt mutatják, hogy a méhek óriási szorgalommal rendelkeznek, melyet az ember már régóta a saját javára fordít. A múltban a méztermelés anyagi is vonzó volt a méhészek számára. A mézet a MEDOS Galanta vál-

lalat vásárolta fel további feldolgozásra. Ma a méhészek saját magának kell értékesítenie az előállított mézet, meglehetősen szigorú előírásoknak megfelelően. Ezért a méhészek száma fokozatosan csökken.

Ha a méhekről és a mézgyártásról írunk, meg kell említenünk községeink azon lakosait, akik ezzel a tevékenységgel foglalkoztak, sőt foglalkoznak ma is. A múltban méhészkedéssel foglalkoztak Orbán Gyula, Bernáth György, Orbán László, Török László, Kún Ferenc és Herczner József. Sajnos ők már nincsenek közöttünk, ezért ily módon is tisztelgünk emléküik előtt.

Jelenleg, ezzel a gyümölcsöző tevékenységgel Orbán Gabriella, Kiss Jenő, Filický Alfréd és Bernáth Péter mérnök foglalkozik. (ha valakit kifejejtettünk, elnézését kérjük). A mezőgazdaságot ért reformok után Bernáth Péter mérnök úr főleg a méhészet és a méztermelés területén érvényesült. A méztermelés folyamatában felhasználja a mezőgazdasági főiskolán szerzett ismereteit. A méz, melyet előállít és forgalmaz, jó minőségű, finom, illatos, és ami a legfontosabb, a mi régióinkból származik.

A méhészkedés nehéz munka. Sok türelmet igényel, odaadást, a természet és a méhek iránti szeretetet.

A civilizációs betegségek gyakran érintik a méheket is, ezért, ha a méhész meg akarja tartani méheit, törődnie kell velük

Dicséretre méltó, hogy községeinkben vannak méhészek, hogy e munka révén a méz a jövőben is elfoglalhatja méltó helyét asztalunkon. Bízunk benne, hogy a méhek, melyek ezrével repdesnek a virító fák körül, gyűjtik az édes nektárt és gondoskodnak a virágok beporzásáról, a jövőben is gazdag gyümölcsstermet biztosítanak számunkra.

Mgr. Ján Leško

ISMÉT VÁLASZTUNK

2009. november 14-én immár harmadik alkalommal kerül sor választásokra, amikor is a regionális önkormányzatok képviselőit és elnökeit - ispánjait - választjuk meg. A múltban a szavazók részéről a regionális választásokat nem kísérte nagy érdeklődés. Az állampolgárok - szavazók - nem tulajdonítottak nagy jelentőséget ezeknek a választásoknak, ezért a részvételi arány alacsony volt. A képviselők és az ispán megválasztása nemcsak azért fontos, mert ezek a választások határozzák meg a magasabb területi egységeket, hanem azért is, mivel a magasabb területi egységek rendelkeznek azokkal a pénzügyi eszközökkel, melyek elősegítik a kerületek és járások fejlődését. A magasabb területi egységek (VÚC) feladatköréhez tartoznak a II. és III. osztályú utak karbantartása, befolyással rendelkeznek a szociális szférában, biztosítják az adott terület forgalmát, igazgatnak néhány egészségügyi intézményt, irányítják a közép - és speciális iskolákat, hatáskörükbe tartoznak a kulturális létesítmények (színházak, képtárak), stb.

A regionális képviselőtestület tagjai azon jelöltek lesznek, akik az adott választási körzetben a legtöbb szavazatot kapják. Járásunkból 5 jelöltet választhatunk.

Az elnöki - ispáni - funkciót az a jelölt töltheti be, akit az első, illetve a második fordulóban a legtöbben támogatnak.

Ragadjuk meg ezt a lehetőséget, és menjünk el szavazni! Szavazzunk azokra a jelöltekre, akiknél megvan az esély arra, hogy a lehető legtöbbet nyújthassák járásunk, községeink fejlődéséhez. A választások előtt biztosan bemutatkoznak nekünk plakátokon, óriásplakátokon, vagy személyes találkozásokon.

Itt van az ősz, itt van újra...

A nyár vége sok szempontból egy új időszak kezdete, főképp a gyermekes családok életében. A szülők reggelente már nem a munkahelyük felé veszik elsőként az irányt, hanem kisebb-nagyobb kerülővel szeptembertől útba ejtik az iskolát is. Az ősz beköszöntével könnyörtelenül életre kelnek a tanintézmények, ismét kinyílnak az iskolakapuk és megszólalnak a tanulásra biztató csengetők. Gyermeknek, szülőnek, pedagógusnak egyaránt okoz némi szorongást az iskolakezdés, de sok örömet is jelent, ha a kis óvodásokból nagy iskolások lesznek. Nincs ez máskép iskolánkon sem. Elkezdődött egy új tanév, új iskola programmal, amely kihívást jelent nemcsak az iskola - de az óvoda számára is. Az új iskolai tanévet intézményünkben 69 óvodás és 72 iskolás kezdetem meg. Kívánunk számukra nagyon jó egészséget, munkakedvet és kitartást az új ismeretek megszerzéséhez.

az óvoda és iskola vezetősége

Az aradi vértanúkra emlékeztünk

*„A föld alól, a magyar föld alól
A vértanúk szent lelke földalól :
E nagy napon, hol emlék s béke leng,
A bús bitókra hittet nézzetek !”*

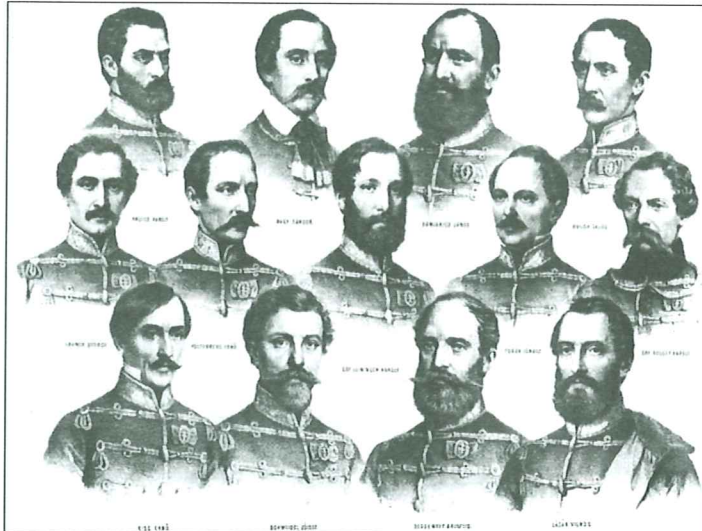
Juhász Gyula : Vértanúink/

A CSEMADOK Krasznahorkaváraljai Alapszervezete az 1849.október 6-án kivégzett aradi vértanúk tiszteletére, annak 160.évfordulója alkalmából 2009.október 4-én, vasárnap megemlékezést tartott a helyi kultúrházban. Az ünnepség elején Prékop Mária, a CSEMADOK helyi szervezetének elnöke méltatta a 13 aradi hősi halottat, akiknek nem adatott meg a csatateren a hősi halál, de akiknek megadatott, hogy a vérpadon is hősként leheljék ki lelküket. A tábornokok között a magyarokon kívül más nemzetiségűek is voltak, de összetartotta őket a szabadság ígérete, a zsarnokság legyőzésébe vetett hit. Katonák voltak, akik parancsot teljesítettek, a nemzet és a szívük parancsát.

Miután a magyarok az orosz csapatok előtt letették a fegyvert, tábornokok úgy hitték, hogy az oroszok megvédelmezhetik őket Haynautól, de csalódnuk kellett: augusztus 22-én az oroszok elvették fegyvereiket, majd másnap átadták őket az osztrákoknak. Augusztus 25-én érkez-

tek Aradra, s még aznap megkezdődtek a kihallgatások.

A foglyokat felségsértés címén halálra ítélték. Haynau tábornokszernagy, a „bresciai híréna”, miután a per tárgyalásvezető hadbírájától megkapta az ítéleteket megerősítés végett, október 2-án rendelkezett a kivégzés módosításáról, s október 6-ra, Latour halálának évfordulójára tűzte ki a kivégzéseket. Kilenc főtisztet, mint a gonosz-

tevőket, kötél általi halálra, négyet „kegyelemből” golyó általi halálra ítélték.

Az aradi foglyok még reménykedtek, hátha október 4-én, a neve napján amnesztiát hirdet az uralkodó - ehelyett Haynau végzése érkezett meg. Az ítéleteket másnap hirdették ki. A tábornokoktól megtagadták, hogy együtt tölthessék az utolsó napot.

Október 6-án hajnali kettő és három óra között a papok felkeresték a halálra-

ítélteket. Aulich Lajos és Török Ignác olvasott, Láhner György fuvoláján játszott, Dessewffy Arisztid még aludt. Többen még utolsó soraikat vetették papírra búcsúleveleikben. Fél hatkor először a golyó általi halálra ítéltet - Schweidel Józsefet, Kiss Ernőt, Dessewffy Arisztidet és Lázár Vilmost - vezették a kirendelt katonaság közé. Mikor a lövések eldördültek, Kiss Ernő kivételével mindhárman élettelenül buktak a földre. Kiss

Ernőt csak a vállán érte a lövés, ezért több katona közvetlenül elé állt, s leadták rá a halálos lövést.

Ezután következtek az akasztófára ítélt tábornokok : Pöltenberg Ernő, Török Ignác, Lahner György, Knézich Károly, Nagysándor József, Leiningen-Westerburg Károly, Aulich Lajos, Damjanich János és Vécsey Károly. Vécsey büntetését saját apja közbenjárásának köszönhetően azzal súlyosbították, hogy őt akasztották fel utolsónak, így végig kellett néznie társai kivégzését.

Ugyanezen a napon Budapesten gróf Batthyányi Lajos miniszterelnökön is végrehajtották a halálos ítéletet.

A történeti visszatekintés után az ünnepség következő részében egy-egy ismertetővel, majd szimbolikusan egy-egy mécses meggyújtásával emlékeztünk meg névszerint mind a 13 aradi vértanúról. Megemlékezésünket a CSEMADOK mellett működő férfikoros fellépésével zártuk.

Prékop Péter

100 ÉVES A GALÉRIA

Az idén kilencedik születésnapját ünneplő Gömör - Tornai fesztivál, mely átnyúlik a határokon is, 6 szlovákiai és 11 magyarországi településen került megrendezésre, több mint 150 programmal. A szervezők ebben az évben is biztosítottak programokat községünkben, Krasznahorkaváralján. Ennek az oka egy rendkívüli esemény volt - idén lett 100 éves az Andrássy Képtár. Július 26-án a felújított épület falai között kb.80 résztvevő hallgatta végig a galéria rövid történetét és az Andrássy család érdemeit a Betléri Múzeum igazgatónőjének, Mgr. Lázár Éva asszonynak és a Rozsnyói Bányászati Múzeum igazgatónőjének, Ing. Csobádi asszonynak az előadásában. A kultúrműsor első részében a rozsnyói zeneiskola tanárai, Szenglerová asszony és községün lakosa Pál Baláz Ilna asszony kápráztatták el a közönséget. A második részben a Budapesti BOURDON együttes előadásában gyönyörködhettünk, akik a nem hagyományos hangszereken idézték fel a régi idők zenéjét, táncbemutatókkal kiegészítve. A magas színvonalú koncert megnyerte a közönség

tetszését.

Az esemény a kulturális nyár egyik szép rendezvénye volt.

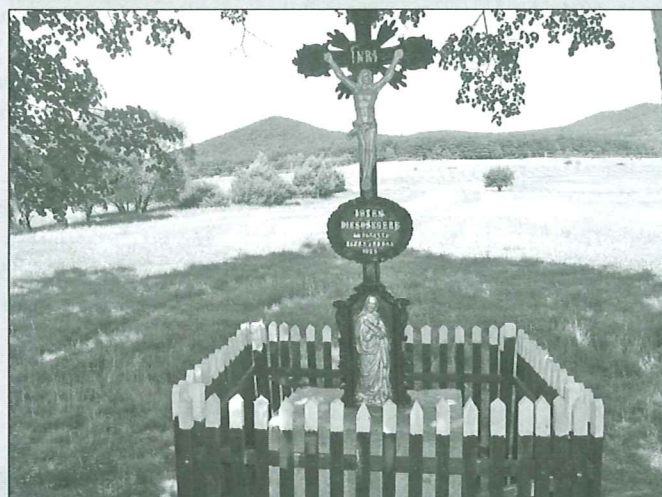
Valakinek az emlékezés helye

Valakinek a békés töprengés, csöndes imádság helye, másnak a kezdet és a vég szimbóluma (... községé), az a hely, ahol nagy-mamáink elbeszélése alapján a szomszéd faluból érkezők cipőt öltöttek, itt vártuk türelmetlenül, hogy a tinóru nagyra nőjön, ez az a hely, ahol a hársfavirágok, melyekből teát főztünk, messzire ontották illatukat.

Valakinek az emlékezés helye, másvalakinek kihívás, hogy valami hasznosat, dicséretre méltót alkosson.

Arról a falu végén álló keresztről van szó, mely Tóthpeti Istvánná köszönhetően újra teljes szépségében ragyog. Egy önzetlen cselekedet, melyből községünkben biztosan több is van, egy olyan cselekedet, mely arról tanúskodik, hogy mindig találni segítőkész és figyelmes embereket, akik munkájukkal gyarapítani szeretnék közös értékeinket. Találnak rá időt, erőt, s van hozzá akaratom is. Köszönjük!

Mikula László

SPORT

10 ÉV BARÁTSÁG

Immár 10 éve annak, hogy Krasznahorkaváralja és Domszló községek öregfiú - futballcsapatai találkoztak a zöld gyepen. 10 éve minden nyáron kétszer találkozik a két csapat, hogy összemérje erejét. Ez év július 4-én a domszlói öregfiúk látogattak el hozzánk. Már megérkezésükkor látni lehetett, hogy nagyon komolyan gondolják az összecsapást. Nagy létszámban és jelentősen erősítve érkeztek. Igyekezettük meg is hozta gyümölcsét: 3:2 arányban legyőztek bennünket.

A visszavágóra július 18-ák került sor Domszlón. Megérkezésükkor vendéglátóink megfordították az idő kerekét, s visszavittek bennünket a múltba. Ugyanis a község templomának udvarán ásatások folynak, s mi tanúi lehettünk az érdekes felfedezésnek. A régészek régi templomfalakat és épségben maradt csontvázakat találtak. Érdeklődéssel figyeltük az értékes leleteket. Aztán a temetőbe folytattuk utunkat, ahol a felújított háborús emlékműveket csodálhattuk meg.

A mérkőzés jó iramban kezdődött, de sajnos már az első féldőben 4:1-re veszítettünk. Javunkra szolgált, hogy a szünet hosszabbra sikeredett, mivel hatalmas vihar tombolt a község felett. A vihar után aztán mi is belelendültünk. Remek játékkal és Répássy Róbert

három góljával a végeredmény 4:4 lett.

10 év hosszú idő, s ez a 10 év tele van szép emlékekkel. Jó lenne, ha ez a futballbarátság megmaradna még sok 10 évig. Persze ehhez az is kell, hogy a „kiöregedett öregfiúk” helyére újjak, fiatalabbak lépjenek.

Mgr. Molnár László

Reakció a Váraljai Hírmondó 2009. júliusában, a 4. évfolyam 3. számában megjelent cikkére

A PROBLÉMÁKAT MEG LEHET OLDANI ... ILLŐEN - TISZTESSÉGESEN fordításban újságunknak mindegy

Nem elintézett panasz meghatározott időben - illő? - tisztességes? Nem elintézett petíció - illő? - tisztességes?

A Szlovák Köztársaság alkotmányának nem tiszteletben tartása a magántulajdonnal kapcsolatban - illő? - tisztességes?

Érvényben lévő törvények ignorálása a Szlovák Köztársaság területén - illő? - tisztességes?

Képviselőtestületünk nyilvános ülésén összes jelenlévők megvádolása a megbízott személyek egyikének magánvéleményéért - illő? - tisztességes? E problémák médián keresztül intézése (ezen újságban) - illő? - tisztességes?

Szemrehányást tenni olyasmért, amit magunk is elkövetünk - illő? - tisztességes? Eme tények tolerálása képviselőinkkel - illő? - tisztességes?

Én úgy gondolom, hogy falunk, Krasznahorkaváralja lakosai a jövőben elgondolkodhatnak azon, hogy egyáltalán bennünket, lakosokat ebben a faluban valaki jogainkban akar képviselni, vagy csak imitálni akarja képviselőtünket.

Szaniszló István